

Fusie effectrapportage basisonderwijs¹

CBS Het Lichtschip, KBS De Horizon & OBS De Regenboog te Ens
Behorende bij Stichting Aves Onderwijs

20 mei 2026

O.B.S. De Regenboog

CBS Het Lichtschip

Inhoudsopgave

1.	Beoogde fusie en aanleiding voor de fusie	2
1.1.	Beoogde fusie en fusieproces.....	2
1.2.	Tijdsbestek	3
1.3.	De motieven voor de fusie.....	4
1.4.	Alternatieven voor de fusie.....	5
1.5.	Te bereiken (gekwantificeerde) doelen van de fusie.....	6
2.	Communicatie over de fusie.....	6
2.1.	Wijze waarop medezeggenschapsraden zijn en worden betrokken.....	6
2.2.	Wijze waarop Raad van toezicht is en wordt betrokken.....	7
2.3.	Wijze waarop personeel, ouders en leerlingen zijn en worden betrokken	7
2.4.	Wijze waarop externe belanghebbenden zijn en worden betrokken	7
3.	Gevolgen voor personeel, ouders en leerlingen en borging van de menselijke maat	7
3.1.	Omvang en organisatie van de rechtspersoon na fusie.....	7
3.2.	Gevolgen van de fusie voor de overzichtelijkheid op locatieniveau	7
3.3.	Gevolgen van de fusie voor de betrokkenheid van personeel, leerlingen en ouders.....	8
3.4.	Medezeggenschap.....	8
3.5.	Gevolgen voor voorzieningen	8
3.6.	Gevolgen voor de arbeidsvoorwaarden en personeelsbeleid	8
4.	Effecten van de fusie op keuzevrijheid, diversiteit en bereikbaarheid.....	9
4.1.	& 4.2 Effecten van de fusie op de keuzevrijheid en diversiteit.....	9
4.3.	Effecten van de fusie op de spreiding van onderwijsvoorzieningen in de regio	9
5.	Kosten en baten van de fusie.....	10
5.1.	Financiële kosten en baten	10
5.2.	Financiële risico's.....	10
5.3.	Niet-financiële kosten en baten.....	10
6.	Evaluatie van de fusie	10
6.1.	Evaluatie van de fusie	10
7.	Advies gemeente(n).....	10
7.1.	Advies van burgemeesters en wethouders.....	10
	Bijlagen	Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.

¹ Deze Fusie Effect Rapportage is opgesteld conform de onderdelen van de regeling en beleidsregels fusietoets in het onderwijs 2017.

1. Beoogde fusie en aanleiding voor de fusie

1.1. Beoogde fusie en fusieproces

Samenwerkingsbestuur stichting Aves Onderwijs (voortaan Aves) streeft ernaar om het onderwijs op haar basisscholen toekomstbestendig en kwalitatief goed aan te bieden in het belang van het kind. Aves heeft daarbij een inclusieve benadering, met aandacht voor de verschillende denominaties en waarden die leven in de samenleving. In Ens staan drie basisscholen: CBS Het Lichtschip (per 1-2-2025 120 leerlingen), KBS de De Horizon (per 1-2-2025 131 leerlingen) en OBS De Regenboog (per 1-2-2025 31 leerlingen). Deze drie scholen, met drie verschillende denominaties, vallen onder het bestuur van Aves. De scholen in Ens hebben al jaren een goede relatie met elkaar. De daling van het leerlingenaantal op OBS de Regenboog is aanleiding geweest voor de MR van OBS de Regenboog om in gesprek te gaan met de twee andere scholen in Ens. Door tijdig samen te werken en samen te voegen kan in Ens een dorpsschool ontstaan die verder bijdraagt aan de verbinding binnen de Enser dorpsgemeenschap. Bij samenvoeging wordt aandacht geschonken aan de denominatieve identiteiten ('driekleurenschool'). Aves heeft hier positieve ervaringen mee bij andere fusiescholen. De scholen verzorgen opgeteld aan rond de 280 leerlingen onderwijs. Dat is iets boven de gemiddelde schoolgrootte in Nederland. De prognose van het leerlingenaantal in Ens is stijgend. Vanwege uitbreiding (nieuwbouw) worden in 2038 rond de 330 leerlingen verwacht. Tussen de scholen is wel een andere dynamiek in de leerlingenontwikkeling. Voor De Regenboog wordt een verdere daling verwacht.

De medezeggenschapsraden (MR-en) hebben in het voorjaar van 2024 bij het bestuur aangegeven een samenvoeging te willen verkennen. Het uitgangspunt is dat er een toekomstbestendige school in Ens komt. Waarin alle leerlingen de aandacht krijgen die ze verdienen. En dat de denominatieve identiteiten ook voor de lange termijn worden gewaarborgd.

De MR-en hebben met het bestuur bij de start van de verkenning de intentie uitgesproken om per 1 augustus 2026 samen te voegen, mits er geen onoverkomelijke bezwaren zijn. De verkenning zal hier inzichten voor opleveren. De gezamenlijke intentie is bekrachtigd door ondertekening van een intentieverklaring.

De verkenningsopdracht is om te onderzoeken wat de mogelijkheden en knelpunten zijn voor de samenvoeging van de drie scholen in Ens. Hiervoor wordt een onafhankelijke stuurgroep ingericht. Deze geeft advies aan het bestuur van Aves of er:

1. zwaarwegende redenen zijn de samenvoeging geen vorm te geven;
2. welke richtinggevende uitgangspunten aan de nieuwe school kunnen worden meegegeven.

De stuurgroep brengt een eindrapport uit waarmee het bestuur tot een (voorgenomen) besluit kan komen over samenvoegen. In het rapport wordt in elk geval **advies** gegeven over de volgende domeinen:

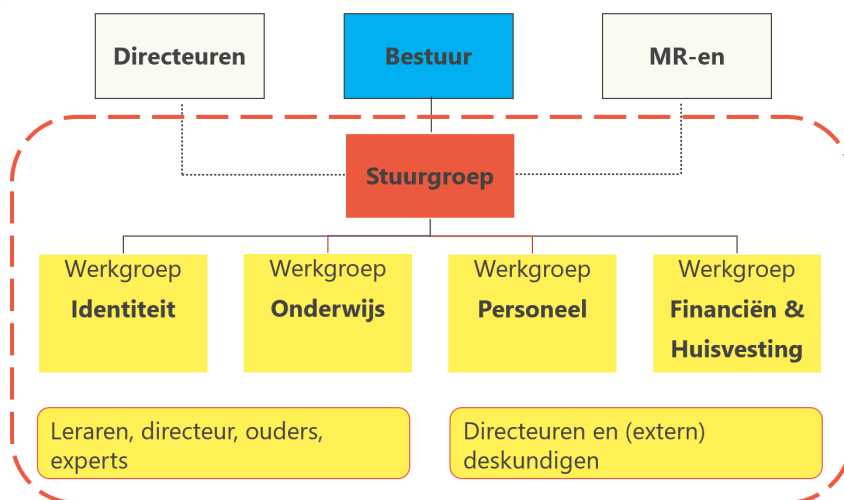
- **Onderwijs:** het inrichten van het onderwijs;
- **Identiteit:** vormgeven van identiteit op een 'driekleurenschool' waarbij o.a. de protestants-christelijke, de katholieke en de openbare identiteit worden geborgd;
- **Personeel:** de personele consequenties van een samenvoeging;
- **Financiën & Huisvesting:** de betekenis van een samenvoeging voor financiën, materiële zaken en huisvesting;

Voor deze domeinen zijn werkgroepen gevormd die de opdracht uitvoeren en rapporteren aan de stuurgroep.

De stuurgroep levert een advies aan het bestuur. In het geval van een voorgenomen besluit tot fuseren, wordt overgegaan tot de besluitvormingsfase.

Parallel hieraan gaan de directeuren en onderwijsteams aan de slag met de implementatiewerkzaamheden. Daar is ruim één schooljaar de tijd voor.

Schematisch ziet de projectstructuur van de verkenning er als volgt uit:

1.2. Tijdsbestek

De beoogde fusiedatum is 1 augustus 2026. De oriëntatie op de intentie om te fuseren speelt sinds schooljaar 2022-2023. Vanaf toen zijn gesprekken gevoerd met de afzonderlijke mr-en, de ouders en onderwijsteams over de start van een verkenning naar een mogelijke samenvoeging van de drie scholen. De aanleiding voor deze gesprekken is gebaseerd op de zorg om de (ongelijke verhouding) van de leerlingaantallen, kansengelijkheid en het lerarentekort. Daarnaast zijn in het Integraal Huisvestingsplan 2018-2029 van de gemeente Noordoostpolder middelen vrijgespeeld voor groot onderhoud van twee van de drie schoolgebouwen in Ens.

De inzet van Aves met de gemeente Noordoostpolder is de middelen van de afzonderlijke gebouwen in te zetten voor één nieuw schoolgebouw. De gemeente heeft aangegeven toe te willen werken naar een opleverdatum in de tweede helft van 2028. De vraag die bij de verkenning naar de fusie wordt beantwoord is: komt daar één nieuwe school in of iets anders? En als er één school komt: wat is de gemeenschappelijke basis om die school vorm en inhoud te geven?

Dit zijn de belangrijkste mijlpalen in het proces:

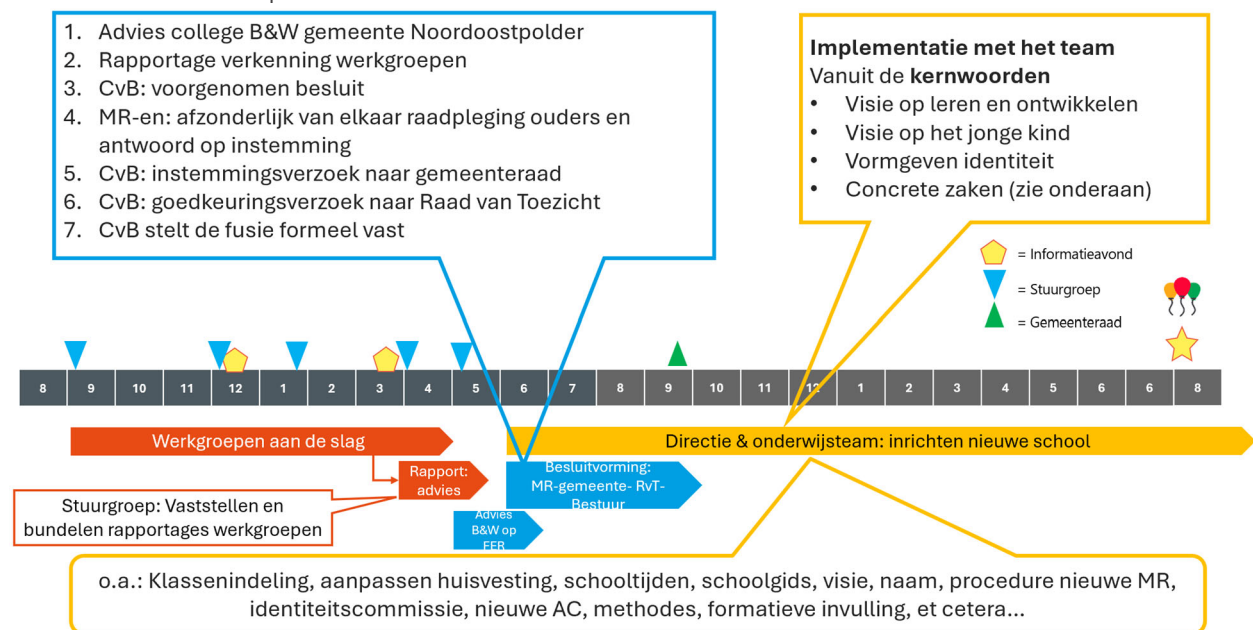
- In schooljaren 2022-2023 en 2023-2024 zijn informatieavonden gehouden. Bij deze ouderraadplegingen is opgehaald hoe men er in staat. In deze periode is het ook besproken in vergaderingen met de mr-en;
- In september 2023 is gesproken met dorpsbelang om hen aan te moedigen te werken aan een nieuwe dorpsvisie;
- De drie mr-en hebben in het voorjaar van 2024 afzonderlijk aangegeven draagvlak te zien en aangegeven om een samenvoeging te verkennen.
- In juni 2024 is een informatieavond gehouden over de verkenning;
- In de zomer van 2024 is een projectorganisatie opgezet om de fusie te verkennen. In september is de verkenning gestart;
- In september 2024 is een gezamenlijke intentieverklaring door het bestuur en de MR-en ondertekend. Hierin staat dat de scholen met elkaar willen fuseren, mits er geen onoverkomenlijke bezwaren naar voren komen in de verkenning;
- In december 2024 is de voortgang van de verkenning gepresenteerd op een gezamenlijke informatieavond, waarbij ouders ook zijn geraadpleegd.
- In mei 2025 volgt een advies uit de verkenning aan het bestuur;
- Vanaf april 2025 volgt de besluitvormingsfase. Hierin hebben verschillende partijen een formele rol:
 - College van B&W: adviesrecht op deze fusie effectrapportage;
 - MR-en: instemmingsrecht;
 - Raad van Toezicht (RvT): goedkeuring;

- Gemeenteraad: instemming (i.v.m. het voornemen om een openbare school te laten fuseren met twee bijzondere scholen; dit wordt een samenwerkingsschool);
- NKS: goedkeuring (t.a.v het voornemen om de katholieke school te laten fuseren naar een samenwerkingsschool);
- Bestuur: neemt (voorgenomen) besluit tot fusie;

Daarnaast wordt in de besluitvormingsfase Decentraal Gestuurd Overleg (DGO) gevoerd.

De voorgenomen fusie wordt voorgelegd voor een raadsvergadering in september 2025. Nadat alle geledingen hebben ingestemd/ goedgekeurd, kan het bestuur het formele besluit nemen. Vanaf het moment dat de besluitvormingsfase start, juni 2025, start parallel de implementatiefase. Hierin geeft de directie met de onderwijsteams vorm aan de fusieschool. De uitkomsten uit de verkenning zullen hiervoor als basis gelden.

Visualisatie van het fusieproces:

2. De motieven voor de fusie

De scholen in Ens en Aves willen voor alle leerlingen in Ens kwalitatief goed onderwijs bieden, met garantie voor continuïteit en optimale kansengelijkheid. De uitgesproken wens is toekomstbestendig onderwijs door een toekomstbestendige organisatie in een toekomstbestendig gebouw. De directeuren zien door samenvoegen kansen voor het duurzaam behouden van de onderwijskwaliteit en het tegengaan van kansenongelijkheid.

Aves wil bovendien dat de inbreng van de huidige drie denominaties duurzaam aanwezig blijft in Ens. Met verschuivingen van leerlingen tussen de afzonderlijke scholen kan dat onder druk komen te staan. Met de huidige krimp van leerlingen op één van de scholen in Ens wordt operationele en financiële instandhouding ingewikkeld. Daarmee komt ook kansengelijkheid en continuïteit van goed (openbaar) onderwijs onder druk te staan. Het aanbod van openbaar onderwijs in Ens wordt hierdoor op termijn zeer onzeker. Met een fusie worden de denominaties duurzaam en in gelijkwaardigheid geborgd.

Inclusiviteit en samenwerking op het gebied van identiteit en goed onderwijs zit in het DNA van Aves en haar scholen. De scholen in Ens hebben altijd al goed met elkaar samengewerkt, ze zijn geen concurrenten. Met een fusie willen de scholen van Ens de krachten bundelen. Drie relatief kleine scholen ontwikkelen naar één kwalitatief sterke- en in de bedrijfsvoering robuuste school maken. Het vooruitzicht van een nieuw schoolgebouw is een fantastisch moment om hier gezamenlijk als één schoolgemeenschap naartoe te leven.

2.1. Alternatieven voor de fusie

In Ens staan drie scholen, zij vallen alle drie onder het bevoegd gezag van Aves. De scholen in Ens richten zich op de leerlingen die in Ens of in de nabije omgeving daarvan wonen. Alternatieven buiten het dorp zijn daarom niet aan de orde.

Uitgangspunt is onderwijskwaliteit die past bij de leerlingen van Ens. De leerlingen en de kwaliteit van het onderwijs hebben er het meeste baat bij als zij en het onderwijspersoneel evenredig over klassen worden verdeeld. Daarmee is er meer expertise in één school (dan in drie afzonderlijke scholen) dat beter kan worden ingezet;

Niet fuseren

Een alternatief is niet fuseren. Daarmee is er een risico op het verlies van een of meerdere scholen. Op kortere termijn een concreet een risico op het verlies van OBS De Regenboog en daarmee openbaar onderwijs in Ens. Het aantal leerlingen op De Regenboog daalt dit aan het eind van dit schooljaar naar 29 leerlingen. Met een verdere daling neemt de kansengelijkheid voor de leerlingen af. Dat betekent een verlies van de continuïteit van één van de drie denominaties, van kansengelijkheid en goed toekomstbestendig onderwijs;

Fusie van twee scholen

Een alternatief is dat De Regenboog met één van de andere scholen in Ens fuseert. En de andere school zelfstandig blijft.

- De ervaring van Aves in andere dorpen in de Noordoostpolder is tot nu toe geweest dat de 'niet samenwerkende' basisschool op termijn kleiner en kwetsbaarder wordt. Beide beoogde fusiepartners van De Regenboog hebben rond de 130 leerlingen. Dat is voor de langere termijn relatief klein en potentieel kwetsbaar. Leerlingendaling op een van de twee overgebleven scholen is een concreet risico voor continuïteit en kwaliteit. In andere dorpen waar eerst twee scholen met elkaar zijn gefuseerd kwam de overblijvende school op een later moment toch in gesprek over samenwerking met de samenwerkingsschool in het dorp. Dit scenario, met mogelijk twee fusieprocessen, is in de verkenning bij de werkgroep onderwijs besproken en is expliciet niet hun wens. Het zou betekenen dat er twee ingrijpende fusieprocessen in de dorpsgemeenschap achter elkaar gaan plaatsvinden. Dat zorgt voor veel verlies van energie, voor risico op een splitsing in de dorpsgemeenschap terwijl juist verbinding wordt beoogd en op verlies van middelen bij renovatie/nieuwbouw. Andersom is er in de werkgroep onderwijs ook geen argument gevonden om niet met drie scholen samen te willen of kunnen voegen;
- De insteek van het bestuur is om in gesprek te gaan over samenvoegen als alle scholen krachtig, vol- én gelijkwaardig in gesprek kunnen gaan over samenvoegen. En daarmee bij te dragen aan de verbinding waar ook het Enser Dorpsbelang voor staat;
- Daarnaast wordt met direct een fusie van drie scholen voorkomen dat er niet mogelijk twee keer veel wordt gevraagd van personeel (en ouders) om opnieuw te werken aan een nieuwe schoolgemeenschap gebouwd op gezamenlijke waarden. Tijdens de verkenning is in de werkgroep onderwijs veel energie ontstaan om samen aan één school te werken;
- De drie scholen zijn onderwijskundig en pedagogisch reeds nauw verwant aan elkaar, zo blijkt uit de verkenning in de werkgroep onderwijs. Daarnaast komt zo'n 80% van de methodes met elkaar overeen. Er worden veel overeenkomsten gezien om er samen een mooie school van te maken;
- Ens kent een actieve lokale gemeenschap, gericht op verbinding. Voor alle buitenschoolse activiteiten voor kinderen is er nu geen versnipperd aanbod waar de kinderen van Ens elkaar kunnen ontmoeten. Er is één sportvereniging voor verschillende sport, één muziekvereniging voor verschillende instrumenten. Eén dorpsschool draagt bij aan- en faciliteert de verbindende waarden waar alle kinderen en ouders met elkaar een gemeenschap vormen. Andersom dragen twee scholen in één gebouw niet bij aan de verbinding tussen de leerlingen en tussen de ouders in het dorp;
- Eén dorpsschool heeft een duidelijke rol en taak: van betekenis voor alle mensen van het dorp. Een plek waar veiligheid, verbinding en zorg voor elkaar centraal staan. Dit betekent dat de dorpsschool een informatieve, educatieve functie heeft als het gaat over het verkennen van meerdere geloven, richtingen en (levens)beschouwingen. Maar ook met de tradities van het dorp.

- Aandachtspunt in dit fusieproces is de (verwachte) schoolgrootte van één school. De direct betrokken (directie, personeel, ouders) willen dat school in Ens een dorps karakter behoudt met betrokkenheid naar elkaar en aandacht voor het individu. Het dorpse zit in de mensen die nu al de gemeenschap vormen in Ens. Daarin zal geen verandering komen. De werkgroep onderwijs heeft vertrouwen dat ook bij een fusie van de drie scholen nog steeds de eigen leerlingen goed worden gezien.
- Een ander aandachtspunt is dat de nieuwe school één tijdelijke locatie heeft voor comfortabele huisvesting met een einddatum/ vooruitzicht op oplevering nieuwbouw. En één locatie (op een andere plek) voor definitieve huisvesting die voldoet aan wensen als een groene omgeving, verkeersveiligheid en voorziet in mogelijke groei van leerlingenaantal.
- Het geld voor een nieuw schoolgebouw kan maar één keer worden uitgegeven. Het is publiek geld. Dat vraagt om zorgvuldigheid in keuzes voor de lange termijn. In een gebouw dat is ontworpen om twee scholen te huisvesten, gaat ruimte verloren als op een later moment nog een fusie plaatsvindt. Ruimte die anders benut had kunnen worden voor onderwijs. denk hierbij aan ingangen, gangruimten, toiletgroepen en overleg ruimtes.

Fuseren van drie scholen is een manier om de driekleurige wortels van de scholen - en daarmee het dorp - in gelijkwaardigheid te behouden. En daarmee dus samen aan één dorpsschool in één gebouw te werken waar iedereen in het dorp zich thuis voelt: een kleurrijke ontmoetingsplek die zorgt voor verbinding in het dorp Ens.

2.2. Te bereiken (gekwantificeerde) doelen van de fusie

Vanuit de bekostigingssystematiek is er sprake van een kleine school bij minder dan 150 leerlingen. Als er niet gefuseerd wordt, zijn kleine scholen kwetsbaar. Aves heeft goede ervaringen met andere fusiescholen, die een impuls hebben gegeven aan de kwaliteit van het onderwijs en de aantrekkelijkheid van de school als werkplek.

- Aves wil de drie denominaties behouden voor Ens;
- En voor alle leerlingen hoge kwaliteit bieden en kansenongelijkheid tegengaan;
- Met een fusieschool ontstaat er een aantrekkelijke(r) werkplek voor onderwijspersoneel met meer mogelijkheden voor specialisaties en collegiale consultatie;
- Een gefuseerde school heeft meer personeel en dus meer expertise dan drie kleine scholen afzonderlijk. Het onderwijspersoneel kan dus doelmatiger worden ingezet op individuele behoeften van leerlingen.
- Met de fusie wordt er een wezenlijke bijdrage geleverd aan duurzaam onderwijs met een toekomstbestendige, effectieve en efficiënte organisatieomvang.

3. Communicatie over de fusie

3.1. Wijze waarop medezeggenschapsraden zijn en worden betrokken

De medezeggenschapsraden zijn op verschillende manieren betrokken in het proces:

- Bij oriënterende gesprekken met hun directeur en met het bestuur;
- Bij de organisatie van ouderavonden, voor het raadplegen ouders (zie 1.2);
- Met het ondertekenen van de intentieverklaring;
- De voorzitters van de MR-en maken onderdeel uit van de stuurgroep. Hiermee zijn ze op de hoogte van- en betrokken bij het proces en een kritische gesprekspartner van de stuurgroep. Zowel in de formulering van het projectplan als bij het advies dat de stuurgroep oplevert;
- De MR-en hebben een gezamenlijke scholingsavond gevolgd over hun formele en informele rol bij een fusie;
- Bij de besluitvormingsfase hebben de MR-en instemmingsrecht;
- In de implementatiefase hebben de MR-en hun advies- en instemmingsrecht op besluiten die worden genomen voor de nieuwe school;
- De MR-en gaan in de implementatiefase ook toewerken naar een nieuwe (en eerst voorlopige) MR voor de nieuwe school.

3.2. Wijze waarop Raad van toezicht is en wordt betrokken

- De RvT is vooraf geïnformeerd en meegenomen in de overwegingen door het bestuur in het oriëntatieproces;
- De RvT is actief en periodiek geïnformeerd over de ontwikkelingen in het proces;
- Het (mogelijk) voorgenomen fusiebesluit wordt ter goedkeuring voorgelegd aan de RvT, waarbij ook het advies van de verkenning wordt meegezonden.

3.3. Wijze waarop personeel, ouders en leerlingen zijn en worden betrokken

Ouders, personeel en leerlingen zijn en worden op veel verschillende manieren en momenten betrokken. In gesprek gaan en elkaar horen staat hier centraal. Voor, tijdens en na de verkenning.

- Personeel is en wordt meegenomen in teamoverleggen en informatieavonden;
- De werkgroep Onderwijs en de werkgroep Identiteit worden gevormd door personeel én ouders. Een expert zit deze werkgroep voor en is verantwoordelijk voor de inhoudelijke voorbereidingen. De inhoudelijke bevindingen uit deze werkgroepen zijn dus van de betrokken professionals (personeel) op de scholen en aan de scholen verbonden ouders;
- Ouders zijn daarnaast betrokken bij de ouderavonden op hun eigen scholen in aanloop naar de verkenning en bij de informatieavonden rond de verkenning;
- Er wordt periodiek een nieuwsbrief (Verkenningspost) opgesteld en verspreid;
- Aan leerlingen is gevraagd wat zij belangrijk vinden en met de leerlingenraad wordt ook gesproken voorafgaand en tijdens de verkenning. En uiteraard ook bij de implementatiefase.

3.4. Wijze waarop externe belanghebbenden zijn en worden betrokken

Externe belanghebbenden die zijn meegenomen zijn het dorp (Dorpsbelang), de gemeente, de kinderopvang en de NKSRR.

- De kinderopvang is en wordt geïnformeerd. Hier wordt de verkenningspost ook verspreid;
- Bij de informatieavonden van de verkenning zijn alle geïnteresseerden welkom. Bijvoorbeeld ook toekomstige ouders. Zij hebben hun mailadres (ook op andere momenten) aan de directeurs kunnen doorgeven en worden zo ook via de Verkenningspost op de hoogte gesteld;
- Voor de lokale website en dorpskrant is content aangeleverd;
- De gemeente is voorafgaand aan de verkenning geïnformeerd. Daarnaast is afgestemd over het inbrengen van het instemmingsverzoek aan de gemeenteraad;
- De NKSRR wordt conform de statuten van Aves om goedkeuring gevraagd;
- Directeurs en bestuur hebben op gezette tijden contact met Dorpsbelang;
- De vakorganisaties van overheids- en onderwijspersoneel zijn geïnformeerd.

4. Gevolgen voor personeel, ouders en leerlingen en borging van de menselijke maat

4.1. Omvang en organisatie van de rechtspersoon na fusie

De voorgenomen scholenfusie vindt plaats binnen dezelfde rechtspersoon. De fusie heeft dus geen gevolgen voor de rechtspersoon. Voor Aves betekent het dat er na een mogelijke fusie twee brinnummers (scholen) minder zijn binnen de stichting.

4.2. Gevolgen van de fusie voor de overzichtelijkheid op locatieniveau

De fusie is hierop niet van invloed. Het voornemen is dat er één nieuw schoolgebouw komt waar onderwijs wordt aangeboden voor alle leerlingen van Ens, onafhankelijk van het bestendigen van de fusie. Het voornemen is dat er voorafgaand aan een nieuw schoolgebouw wordt gestart in een tijdelijke huisvestingssituatie, waarvoor tijdens de verkenning scenario's worden uitgewerkt. Het gegeven dat er straks één school(gebouw) zal zijn maakt de situatie overzichtelijker voor ouders en voor externe partijen.

4.3. Gevolgen van de fusie voor de betrokkenheid van personeel, leerlingen en ouders

De fusieschool blijft een Aves-school. Alle betrokken medewerkers blijven dus in dienst bij Aves. Dat betekent ook dat de manier van (samen)werken met- en betrekken van personeel, ouders en leerlingen wordt gecontinueerd zoals nu het geval is op de drie afzonderlijke scholen. In een visietraject wordt daar nader uitwerking aan gegeven. Voor de ouders, het personeel en de leerlingen die verbonden blijven is er een kans om bij te dragen aan het vormgeven van een nieuwe school, zoals nu ook gebeurt in de werkgroepen van de verkenning. En voor de ouders om bij te dragen aan de ouderparticipatie die past bij Ens, hoe ouders betrokken willen worden bij de school en het onderwijs. Bij een fusie komt er ook een identiteitscommissie, waar ouders en personeel als klankbord zullen fungeren voor de directie. Het gegeven dat de nieuwe dorpsschool groter zal zijn dan de huidige scholen afzonderlijk kan een gewenning vragen voor de ouders die de voormalige situatie hebben gekend. Hier is aandacht voor.

4.4. Medezeggenschap

Zie ook 2.1. Als er een fusiebesluit is genomen, hebben de MR-en ruim een jaar de tijd om toe te werken naar een nieuwe MR voor de fusieschool. Aan hen wordt gevraagd een voorlopige MR te vormen voor de nieuwe school en toe te werken naar een nieuwe MR. Hierbij wordt rekening gehouden met continuïteit van historische kennis binnen de MR-en. De MR-en zullen ook afspraken met elkaar maken hoe besluiten over de nieuwe school, in het implementatiejaar waarin de scholen nog niet zijn gefuseerd, met de voorlopige MR worden behandeld.

4.5. Gevolgen voor voorzieningen

Een gefuseerde school heeft meer personeel en dus meer expertise dan drie kleine scholen afzonderlijk. Het onderwijspersoneel kan dus doelmatiger worden ingezet op individuele behoeften van leerlingen. Daarnaast betekent de fusie dat er minder overhead is op directieniveau. De fusie heeft geen invloed op ICT of andere voorzieningen. Er blijft een onderwijsvoorziening in het dorp. Met de verwachte nieuwbouw, is dat op één locatie in Ens.

4.6. Gevolgen voor de arbeidsvoorwaarden en personeelsbeleid

Zie ook 3.1. Er zijn nagenoeg geen rechtspositionele gevolgen. Het personeel is en blijft in dienst van Aves. Arbeidsvoorwaarden en personeelsbeleid blijven onder het bevoegd gezag van Aves en veranderen dus niet. Een fusie heeft de meeste invloed op de directiefunctie en die van ib-ers/ kwaliteitsmedewerkers (omdat er minder fte benodigd is voor één school dan voor drie afzonderlijke scholen). Voor de invulling van directie en kwaliteitsmedewerkers voor de nieuwe school zal een procedure worden opgestart, hier is specifiek beleid voor ontwikkeld bij Aves. Daarnaast kan een fusie van invloed zijn op het totaal aantal benodigde fte aan onderwijspersoneel, doordat klassen evenrediger zijn gevuld met leerlingen. Concreet wordt rekening gehouden met een afwijking van 0,0 tot 2,0 benodigde fte per functiegroep (directie, onderwijzend personeel en onderwijsondersteunend personeel).

Tijdens de verkenning zijn goede, individuele gesprekken gevoerd met het personeel of zij mee willen naar de nieuwe fusieschool. Zonder hier iets aan te ontleen. Iedere school stelt jaarlijks haar eigen formatieplan op, passend bij het leerlingenaantal en het onderwijsconcept. Zo ook de voorgenomen fusieschool. Eerst wordt in de verkenning een eerste inschatting gemaakt en als advies meegegeven. In de implementatiefase wordt dit concreet. Er wordt geleidelijk toegewerkt naar een formatie-omvang die past bij het leerlingenaantal en de visie van de school. In de overgang kunnen fusiefaciliteiten worden ingezet om de overgangperiode korttijdelijk te faciliteren. Begin 2026, ruim voor de start van de nieuwe school is het formatieplan van de nieuwe school duidelijk. Continuïteit voor personeel en leerlingen is een leidend principe, evenals goed werkgeverschap. Bij te veel of te weinig formatie of bij de wens tot mobiliteit van een medewerker draagt de werkgever zorg voor een passende invulling binnen de organisatie in de vorm van interne mobiliteit conform het mobiliteitsbeleid van Aves. Aves stemt daarnaast met de personele geleding van medezeggenschap af over het voeren van Decentraal Georganiseerd Overleg (DGO), conform artikel 13.2 van de CAO Primair Onderwijs.

5. Effecten van de fusie op keuzevrijheid, diversiteit en bereikbaarheid

5.1. & 4.2 Effecten van de fusie op de keuzevrijheid en diversiteit

Met de fusie beoogt Aves dat de drie nu aanwezige denominaties ook voor de lange termijn zijn gewaarborgd. Ouders die voor hun kind een basisschool in Ens zoeken, kunnen kiezen voor de samenwerkingsschool. De keuze voor een afzonderlijke katholieke, protestants-christelijke of openbare school verdwijnt. Door de fusie ontstaat er een identiteitsrijke school waar de drie denominaties op gelijkwaardige wijze in geïntegreerd zijn. De nieuwe samenwerkingsschool krijgt daarmee een inclusief, geheel eigen school DNA, waarin de wortels van alle drie de tradities (openbaar, protestants-christelijk en katholiek) voelbaar, zichtbaar en merkbaar aanwezig zijn in de identiteit van de school.

Op deze school leren kinderen 'oefenen in samenleven': samen werken, leren en leven van en met elkaar. Diversiteit ('verschillen') wordt gezien als kracht: er wordt uitgegaan van het basisprincipe van actieve pluriformiteit. Dit betekent dat verschillen gewaardeerd worden én onderdeel zijn van het leerproces; je leert van en met elkaar, juist ook door die verschillen. Iedereen neemt zijn eigen kleur mee, leerkrachten, kinderen en ouders.

Voor de kinderen in de nieuwe samenwerkingsschool komt de basis van de geloofsopvoeding primair thuis te liggen. Dit is nu reeds ook de praktijk op de drie scholen. Levensbeschouwelijke identiteitsontwikkeling wordt echter ook voor een belangrijk deel gevoed door de school. Dit betekent dat kinderen zowel de ruimte krijgen om 'te doen zoals zij het thuis doen', hierop blijft dus keuzevrijheid gedurende de schooltijd van een kind (heel concreet voorbeeld: een kind krijgt de ruimte om zelf te bidden op school, of juist niet). Een grotere verandering is dat leerlingen ook (meer) kennis maken met verhalen uit andere bronnen en met andere tradities en gebruiken.

Op de samenwerkingsschool in Ens word je als kind niet overtuigend opgevoed binnen één traditie: op school mogen en kunnen meerdere waarheden naast elkaar bestaan, zonder dat dit afbreuk doet aan jouw eigen waarheid ('gelijkwaardigheid'). Dit hangt ook samen met het woord inclusief: meerdere perspectieven (katholiek, protestants-christelijk, openbaar of humanistisch) mogen en kunnen naast elkaar bestaan, zonder (waarde)oordeel. Dit betekent commitment van ouders en personeel op de gehele visie op onderwijs en identiteit: iedereen is aanwezig bij vieringen en rituelen.

Al in de verkenning wordt door een werkgroep over deze inclusieve benadering gesproken: hoe kan een driekleurenschool vorm krijgen met respect voor elkaars identiteit?

De nieuwe samenwerkingsschool krijgt (conform artikel 17d WPO) een identiteitscommissie waarin ouders en leerkrachten de 'meerkleurige identiteit' vertegenwoordigen. Deze identiteitscommissie adviseert de directeur gevraagd en ongevraagd over de borging van identiteit op school. Ook zal de school ondersteuning ontvangen van een identiteitsbegeleider die de directeur en het nieuwe team kan scholen en begeleiden bij het vorm, kleur en inhoud geven aan het identiteitsrijke DNA van de nieuwe school.

De samenwerkingsschool wordt een school van en voor iedereen in het dorp en fungeert daarmee als verbindende factor in Ens. Met de gekozen vorm blijft er sprake van keuzevrijheid en diversiteit in onderwijsaanbod.

5.3. Effecten van de fusie op de spreiding van onderwijsvoorzieningen in de regio

De samenwerkingsschool komt in Ens, waar de drie scholen zich ook bevinden. De fusie heeft geen invloed op bereikbaarheid en toegankelijkheid van onderwijsvoorzieningen in de regio. Voor ouders die expliciet willen kiezen voor alleen een Protestants Christelijke, Katholieke of Openbare basisschool betekent dit dat zij een school kunnen kiezen in Emmeloord, Urk of Kampen.

6. Kosten en baten van de fusie

6.1. Financiële kosten en baten

Er is een werkgroep financiën & huisvesting die een meerjarenbegroting opstelt. Zij geeft inzicht in de financiële situatie en ze geeft adviezen voor de financiële bedrijfsvoering.

- Voor de korte termijn ontvangt de nieuwe school tijdelijke fusiemiddelen. Hiermee kunnen kosten in de startfase worden gedekt;
- Structureel ontvangt de fusieschool minder gelden uit de vaste voet (1x i.p.v. 3x) en door de leerlingen samen te voegen verdwijnt de (extra) kleine scholentoeslag; Deze bekostigingselementen zijn echter binnen het allocatiemodel van Aves al via maatwerk anders ingevuld.
- De fusieschool heeft een efficiënte personele inzet passend bij het leerlingenaantal en de leerlingenkenmerken en dus een kwalitatief sterkere personele inzet. Hiervoor worden minder (overheads)kosten gemaakt.

6.2. Financiële risico's

Het financiële beleid blijft ongewijzigd bij Aves. Het bestuur is financieel gezond. De financiële continuïteit van de fusieschool is gewaarborgd door de efficiënte inzet van personeel en middelen. Met een aantrekkelijke werkomgeving en goed werkgeverschap verwacht Aves weinig verloop of werkgerelateerd verzuim. Daardoor zijn de financiële risico's laag.

6.3. Niet-financiële kosten en baten

Zoals uit het voorgaande blijkt, levert een fusie een wezenlijke bijdrage aan duurzaam onderwijs in Ens met een toekomstbestendige organisatieomvang met behoud van accenten uit de huidige drie scholen en hun denominaties. Dit compenseert het verlies dat kan worden ervaren door het wegvallen van afzonderlijke scholen per denominatie in het dorp.

7. Evaluatie van de fusie

7.1. Evaluatie van de fusie

Inclusiviteit en samenwerking op het gebied van identiteit en goed onderwijs zit in het DNA van Aves en haar scholen. Binnen de school zal regelmatig worden stilgestaan hoe de school er voor staat en of ze zijn waar ze willen zijn:

- in het onderwijsteam;
- met de MR;
- in de identiteitscommissie

Daarnaast zal dit ook continu onderwerp van gesprek zijn tussen bestuur en directie om de doelen van de samenwerkingsschool te verwezenlijken en bewaken. Eveneens legt het bestuur hierover verantwoording af aan de RvT. Dit vindt plaats in bestaande cycli als professionaliseringsgesprekken en kwaliteitszorg.

8. Advies gemeente(n)

8.1. Advies van burgemeesters en wethouders